

B. Osobitná časť

K bodu 1, 3, 11 a 13

Ide o legislatívno-technické úpravy.

K bodu 2

V súlade so špecifickou zásadou ochrany a obrany povinného v exekúcii, ktorej prejavom je práve zákonný limit rozsahu zrážok zo mzdy, resp. ustanovenie základnej nepostihnuteľnej sumy z mesačnej mzdy povinného, sa navrhuje zvýšenie tejto základnej nepostihnuteľnej sumy, najmä z dôvodu vysokého rastu životných nákladov a dopadov pandémie COVID-19 na nízkopříjmové skupiny obyvateľov a skupiny obyvateľov ohrozených chudobou, zo 100 % životného minima na plnoletú fyzickú osobu na 140 % životného minima na plnoletú fyzickú osobu v zmysle zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K bodu 4

Ide o legislatívno-technickú úpravu poznámky pod čiarou k odkazu 2, ktorá explicitne nezohľadňovala valorizáciu výšky životného minima upravenú v § 5 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súčasne sa vypúšťajú odkazy na zrušený právny predpis

K bodu 5 a 6

Navrhuje sa zvýšenie zákonného limitu rozsahu zrážok zo mzdy aj vo vzťahu k osobám, ktorým povinný poskytuje výživné, ktoré sa v porovnaní s aktuálnou právnou úpravou (25% zo životného minima na plnoletú fyzickú osobu) zvyšuje na 25 % z výšky základnej sumy určenej podľa odseku 1 (25 % zo 140 % životného minima na plnoletú fyzickú osobu). V súčasnosti tak suma, ktorá sa započítava do základnej sumy, ktorá sa nesmie zraziť povinnému z jeho mesačnej mzdy, je vo výške 25 % zo životného minima, t. j. aktuálne 54,52 eur. Podľa novej právnej úpravy by táto výška mala predstavovať 25 % z výšky základnej sumy určenej podľa odseku 1, t. j. v prípade neprednostnej pohľadávky ide o sumu 76,32 eur.

K bodu 7 a 8

Ide o nevyhnutné legislatívno-technické úpravy v súvislosti so zmenami nariadenia vlády.

Pokiaľ ide o výživné pre maloleté dieťa, navrhuje sa ponechať zákonný limit základnej sumy v aktuálne platnej výške, t. j. 70 % zo základnej sumy určenej nariadením (§ 70 ods. 2 Exekučného poriadku), ktorá je vo výške 60 % zo životného minima na plnoletú fyzickú osobu platného v mesiaci, za ktorý sa vykonávajú zrážky.

K bodu 9

V prípade prednostných pohľadávok podľa § 71 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem pohľadávok na výživné pre maloleté deti (upravené § 2 ods. 1 nariadenia vlády SR), sa navrhuje ponechať zákonný limit základnej sumy v aktuálne platnej výške 100 % zo životného minima

na plnoletú fyzickú osobu v zmysle zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov platného v mesiaci, za ktorý sa vykonávajú zrážky. Uvedené sa navrhuje najmä z dôvodu charakteru prednostných pohľadávok. Pokiaľ ide o započítateľné položky k základnej sume pri prednostných pohľadávkach, ostáva zachovaný status quo.

K bodu 10

Pokiaľ ide o povinného, ktorý je poberateľom dôchodkových dávok, percentuálne vyjadrenie započítateľnej položky k základnej sume pri neprednostných pohľadávkach (odsek 2) ostáva nezmenené (50 %), avšak dochádza k úprave v súvislosti so zvýšením základnej sumy, t. j. započítateľná položka pri neprednostných pohľadávkach v prípade povinného, ktorý je poberateľom dôchodkových dávok, bude vo výške 50% z výšky základnej sumy určenej podľa § 2a ods. 1. Pokiaľ ide o započítateľné položky k základnej sume pri prednostných pohľadávkach, ostáva zachovaný status quo. Pravidlo, že takto určená suma sa nezapočítava do základnej sumy, ktorá sa nesmie povinnému zo mzdy zraziť, ak ide o osobu, v ktorej prospech trvá exekúcia na vymoženie pohľadávky výživného, ostáva nezmenené.

K bodu 12

Navrhuje sa upraviť výšku sumy, nad ktorú sa zvyšok čistej mzdy povinného zrazí bez obmedzenia, tzv. zrážka bez obmedzenia, tak, aby táto zodpovedala trojnásobku základnej sumy určenej podľa ustanovenia § 1 ods. 1. Aktuálna právna úprava zrážky bez obmedzenia (t. j. suma, ktorá sa povinnému zrazí z jeho čistej mzdy po odpočítaní základnej sumy, ktorá sa mu nesmie zraziť, bez akéhokoľvek obmedzenia) je vo výške 150 % životného minima na plnoletú fyzickú osobu, t. j. 327,09 eur. V prípade navrhovanej právnej úpravy sa bude táto zrážka bez obmedzenia realizovať až nad sumu, ktorá je vo výške trojnásobku základnej sumy určenej podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády, t. j. aktuálne vo výške 915,84 eur.

Navrhovaná právna úprava má motivovať povinných zaradiť sa na trh práce a uspokojiť pohľadávky oprávnených za súčasného zachovania príjmu povinného v takej výške, ktorá je potrebná pre zachovanie dôstojného života povinného v súčasných podmienkach, čím v konečnom dôsledku dôjde aj k uspokojeniu vymáhanej pohľadávky oprávneného. Predpokladá sa, že navrhovaná právna úprava umožní „nepracujúcim“ povinným zamestnať sa legálne s legálnym príjmom bez obavy, že dosiahnutý príjem bude neúmerne znížený v dôsledku realizovanej exekúcie. Okrem uvedeného táto právna úprava má zabezpečiť ochranu nízko príjmových obyvateľov, ktorým po vykonaní zrážok zo mzdy neostávajú financie ani na zabezpečenie základných životných potrieb členov rodiny (najmä ak ide o samoživiteľov s maloletými deťmi alebo s osobami so zdravotným znevýhodnením a pod.), čím sa ocitajú na pokraji chudoby.

K bodu 14

Navrhuje sa prechodné ustanovenie, ktoré v súvislosti s povahou procesných noriem vychádza z princípu okamžitej aplikability. Právna úprava účinná od 1. januára 2022 sa tak použije aj na prebiehajúci výkon zrážok. Táto zmena prinesie nevyhnutnosť prepočítania sumy, z ktorej možno jednotlivé zrážky vykonávať, pričom sa však vo svojej podstate nijako nedotkne materiálnych judikovaných nárokov oprávnených.

K čl. II

Účinnosť navrhovanej právnej úpravy sa navrhuje k 1. januáru 2022 tak, aby proporcionálnosť rozsahu zrážok zo mzdy v exekúcii bola aplikovaná v čo najkratšej dobe a to aj vzhľadom na dopady pandémie Covid-19.